

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

14 декември 2000 година*

„Конкуренция - Членове 85 и 86 от Договора за ЕО (понастоящем членове 81 ЕО и 82 ЕО) - Паралелно производство пред националните съдилища и съдилищата на Общността”

По дело C-344/98

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО) от страна на Supreme Court (Ирландия) в производствата, висящи пред този съд между

Masterfoods Ltd

и

HB Ice Cream Ltd

и между

HB Ice Cream Ltd

и

Masterfoods Ltd, действащо под търговското наименование „Mars Ireland”

относно тълкуването на членове 85, 86 и 222 от Договора за ЕО (понастоящем членове 81 ЕО, 82 ЕО и 295 ЕО),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н C. Gulmann, г-н A. La Pergola, г-н M. Wathelet и г-н V. Skouris, председатели на състав, г-н D. A. O. Edward, г-н J.-P. Puissochet, г-н P. Jann, г-н L. Sevón (докладчик), г-н R. Schintgen и г-жа F. Macken, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Cosmas,

секретар: г-жа L. Hewlett, администратор,

като има предвид писмените становища, представени:

* Език на производството: ирландски.

- за Masterfoods Ltd, от г-н D. O'Donnell, SC, упълномощен от г-н A. Cox и г-н P.G.H. Collins, solicitors,

- за HB Ice Cream Ltd, от г-н M.M. Collins, г-н B. Shipsey, и г-н M. Cush, SC, упълномощени от Hayes & Sons и от Slaughter & May, solicitors,

- френското правителство, от г-жа K. Rispal-Bellanger, заместник-директор в Дирекцията по правните въпроси на Министерство на външните работи, и г-жа R. Loosli-Surrans, chargé de mission в същата дирекция, в качеството на представители,

- за италианското правителство, от г-н професор U. Leanza, ръководител на правната служба в Министерство на външните работи, в качеството на представител, подпомаган от г-н професор L. Daniele, avocat от адвокатската колегия на Триест, експерт в това министерство,

- за шведското правителство, от г-н A. Kruse, departementsråd в Министерство на външните работи, в качеството на представител,

- за правителството на Обединеното кралство, от г-н J.E. Collins, Assistant Treasury Solicitor, в качеството на представител, подпомаган от г-н N. Green, QC,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н B. Doherty и г-н W. Wils, членове на правната служба, в качеството на представители,

предвид Доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Masterfoods Ltd, за което се явяват г-н P. G. H. Collins и г-н D. O'Donnell, на HB Ice Cream Ltd, за което се явяват г-н M.M. Collins и г-н B. Shipsey, на шведското правителство, за което се явява г-н A. Kruse, на правителството на Обединеното кралство, за което се явява г-н J. E. Collins, подпомаган от г-н A. Robertson, barrister и на Комисията, за която се явяват г-н B. Doherty и г-н W. Wils, представени в съдебното заседание от 15 март 2000 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 16 май 2000 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 16 юни 1998 г., постъпило в Съда на 21 септември същата година, Supreme Court (Върховен съд) е поставил по силата на член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО) три преюдициални въпроса относно тълкуването на членове 85, 86 и 222 от Договора за ЕО (понастоящем членове 81 ЕО, 82 ЕО и 295 ЕО).

2. Тези въпроси са повдигнати в рамките на два спора между Masterfoods Ltd (наричано по-нататък „Masterfoods”) и HB Ice Cream Ltd, понастоящем Van Den Bergh Foods Ltd (наричано по-нататък „HB”), във връзка с клауза за изключително право, която се съдържа в споразуменията за доставката на фризери витрини, сключени между HB и търговци на дребно на сладолед, предназначен за непосредствена употреба.

Споровете по главното производство

3. HB, 100 % дъщерно дружество на групата Unilever, е водещият производител на сладолед в Ирландия. В продължение на няколко години HB доставя сладолед на търговци на дребно с безплатни фризери витрини или срещу фиктивен наем, при което си запазва собствеността върху витрините, при условие, че те бъдат използвани изключително за продукти на HB (по-нататък „клаузата за изключително право”).

4. Masterfoods, дъщерно дружество на американското дружество Mars Inc., навлиза на ирландския пазар за сладолед през 1989 г.

5. От лятото на 1989 г. много търговци на дребно започват да зареждат и излагат продукти на Masterfoods във витрини, доставени им от HB. HB изисква да се съблюдава клаузата за изключително право.

6. През м. март 1990 г. Masterfoods завежда дело пред High Court (Ирландия), като иска, *inter alia*, постановяване на това, че клаузата за изключително право е нищожна по силата на вътрешното право и на членове 85 и 86 от Договора. HB завежда отделно дело за съдебно нареждане за забрана на Masterfoods да убеждава търговците на дребно да нарушават клаузата за изключително право. Тези две дружества търсят обезщетение за загуби и пропуснати ползи.

7. През м. април 1990 г. High Court произнася временно съдебно нареждане в полза на HB.

8. На 28 май 1992 г. High Court се произнася по същество по исковете, заведени съответно от Masterfoods и HB, с което се отхвърля иска на Masterfoods и се предоставя на HB окончателно определение, с което се забранява на Masterfoods да убеждава търговците на дребно да съхраняват своите продукти във фризери, които принадлежат на HB. Обаче, искът на HB за вреди е отхвърлен.

9. На 4 септември 1992 г. Masterfoods предявява иск срещу тези решения пред Supreme Court.

10. Паралелно с това спорно производство, на 18 септември 1991 г. Masterfoods подава при Комисията на Европейските общности жалба срещу HB в съответствие с член 3 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 г., Първи регламент за прилагане на членове 85 и 86 от Договора (ОВ 1962, 13, стр. 204). Тази жалба се

отнася до доставката от страна на НВ на голям брой търговци на дребно, на фризерни витрини, които да се използват изключително за продукти на НВ.

11. На 29 юли 1993 г. Комисията, в изложението си на възражения до НВ, заключава, че системата за дистрибуция на последния нарушава членове 85 и 86 от Договора.

12. На 8 март 1995 г., след обсъждания с Комисията, НВ нотифицира Комисията относно предложения за изменения в неговите договорености за дистрибуция с оглед на освобождаване съгласно член 85, параграф 3 от Договора. На 15 август 1995 г., в съответствие с член 19, параграф 3 от Регламент № 17, Комисията публикува съобщение относно своето намерение да заеме благоприятно становище относно договореностите за дистрибуция на НВ.

13. На 22 януари 1997 г., обаче, като счита, че промените не са постигнали очакваните резултати с оглед на свободния достъп до пунктове за продажба, Комисията изпраща на НВ ново изложение на възражения.

14. С Решение 98/531/ЕО от 11 март 1998 г. относно процедура за прилагане на членове 85 и 86 от Договора (Дела № IV/34.073, № IV/34.395 и № IV/35.436 - Van den Bergh Foods Limited) (ОВ L 246, стр. 1), Комисията постановява, че:

- клаузата за изключителното право в споразуменията за доставка на фризерни витрини, сключени между НВ и търговците на дребно в Ирландия, приложими за витрини, поставени в пунктове за продажба, които имат само един или повече фризерни витрини, доставени от НВ за съхраняването на единично опаковани бройки готов за непосредствена употреба сладолед, и които нямат фризерна витрина нито набавена от самите тях, нито предоставена от друг производител на сладолед, съставлява нарушение на член 85, параграф 1 от Договора (член 1 от Решение 98/531)

и

- убеждаването то страна на НВ на търговците на дребно в Ирландия да сключат споразумения за фризерни витрини, които са под условието на клауза за изключително право като им предлага да им достави една или повече фризерни витрини за съхранение на единично опаковани бройки сладолед за непосредствена употреба и да запазят витрините, без да плащат някаква пряка такса, съставлява нарушение на член 86 от Договора (член 3 от Решение 98/531).

15. Комисията също така отхвърля искането за освобождаване съобразно член 85, параграф 3 от Договора (член 2 от Решение 98/531) и предупреждава НВ да преустанови установените нарушения незабавно и да се въздържа от предприемането на всякакви мерки, които имат същия предмет или същото действие (член 4 от Решение 98/531). НВ също така е предупреждено да информира търговците на дребно, с които има споразумения за фризерни витрини, които

съставляват нарушения, както се описва в член 1 от Решение 98/531 относно пълното съдържание на членове 1 и 3 от това решение и да ги нотифицира, че въпросните разпоредби за изключителни права са нищожни (член 5 от Решение 98/531).

16. С искова молба, подадена в секретариата на Първоинстанционния съд на Европейските общности на 21 април 1998 г., която е регистрирана под номер T-65/98, НВ, като действа в съответствие със своето настоящо наименование Van den Bergh Foods Ltd, завежда иск по силата на член 173, алинея 4 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 230, алинея 4 ЕО) за отмяната на Решение 98/531.

17. С отделен документ, регистриран в секретариата на Първоинстанционния съд през същия ден, НВ също така подава искане по силата на член 185 от Договора за ЕО (понастоящем член 242 ЕО), за това прилагането на Решение 98/531 да бъде спряно докато Първоинстанционният съд се произнесе по съществото.

18. При тези обстоятелства, Supreme Court решава да спре производството и да постави пред Съда следните преюдициални въпроси:

„1. В светлината на решението и определенията на High Court (Ирландия) от 28 май 1992 г., Решението на Комисията на Европейските общности от 11 март 1998 г. и исковете за отмяна и спиране на последното решение, образувани от Van den Bergh Foods Ltd съгласно членове 173, 185 и 186 от Договора за създаване на Европейската общност (наричан по-нататък „Договора за ЕО”),

а) Изисква ли задължението за лоялно сътрудничество с Комисията, както се тълкува от Съда на ЕО, от Supreme Court да спре настоящото производство, докато Първоинстанционния съд се произнесе по иска, който е предявен срещу посоченото по-горе решение на Комисията, дори докато Съда на ЕО се произнесе по вероятна жалба, с която може да бъде сезиран?

б) Попада ли едно решение на Комисията, което е адресирано до частно лице (и което е предмет на иск за отмяна и спиране, предявен от това частно лице), което установява, че споразумението му за фризери витрини не съответства на член 85, параграф 1 и/или член 86 от Договора за ЕО, по такъв начин възпрепятства това частно лице от възможността да иска потвърждение на обратно решение на националния съд в негова полза относно същите или подобни въпроси, в съответствие с членове 85 и 86 от Договора, когато това решение е предмет на иск, предявен пред националния съд, който се произнася като последна инстанция?

Въпроси 2 и 3 се поставят единствено в случай на отрицателен отговор на въпрос 1, буква а).

2. Като се имат предвид правния и икономическия контекст на разглежданите споразумения за витрини на пазара за единично опаковани бройки сладолед за

непосредствена употреба, съставлява ли практиката, при която един производител и/или доставчик на сладолед доставя фризер на търговец на дребно без никаква пряка такса или по друг начин убеждава търговеца на дребно да приеме фризера при условията на клаузата търговецът на дребно да не съхранява никакъв друг сладолед в такъв фризер различен от този, който му е доставен от упоменатия производител и/или доставчик, нарушение на разпоредбите на член 85, параграф 1 и/или член 86 от Договора за ЕО?

3. Член 222 от Договора за ЕО противопоставя ли се на всеки иск съгласно членове 85 и 86 от Договора за ЕО срещу споразуменията за изключително право относно фризерите?

19. С Определение от 7 юли 1998 г. по дело Van den Bergh Foods/Комисия (T-65/98 R, Recueil стр. II-2641), председателят на Първоинстанционния съд спира изпълнението на Решение 98/531 докато Първоинстанционния съд постанови решение за прекратяване на производството по дело T-65/98.

20. С Определение от 28 април 1999 г., председателят на пети състав на Първоинстанционния съд, съобразно с член 47, алинея 3 от ЕО Статута на Съда на ЕО, спира производството по дело T-65/98 докато Съдът постанови решение в настоящето дело.

По първия въпрос

Становища на страните

21. Като начало Masterfoods отбелязва, че един отрицателен отговор на първия въпрос би означавало, че би било открито за един национален съд, действащ като последна инстанция, да отнесе до Съда въпроси във връзка с тълкуването на членове 85 и 86 от Договора към момент, когато по същество еднакви въпроси вече са предмет на разглеждане в Първоинстанционния съд в едно дело, заведено срещу решение на Комисията, прието съобразно с тези членове. Решението, постановено от Съда по преюдициалното запитване тогава би се приложило от националния съд спрямо спора, с който е сезиран по същото време, както искът срещу решението на Комисията се разглежда пред Първоинстанционния съд, и ако е налице обжалване, пред Съда, и доста вероятно преди да завърши това производство срещу решението на Комисията.

22. Masterfoods и френското правителство като се позовават на Решението от 28 февруари 1991 г., по дело Delimitis (C-234/89, Recueil стр. I-935, точки 44 и 45) и на точка 4 от Съобщение 93/C 39/05 на Комисията относно сътрудничеството между националните съдилища и Комисията в приложение на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО (ОВ 1993 г., С 39, стр. 6, наричано по-нататък „Съобщението”), отбелязват, че Комисията отговаря за изпълнението и насочването на политиката на конкуренция в Общността и трябва за тази цел да действа в обществен интерес,

докато националните съдилища защитават субективните права на частните лица в техните отношения помежду им.

23. Masterfoods твърди, че Комисията упражнява своите правомощия и взема решения, когато това е необходимо в интерес на Общността (Решение на Първоинстанционния съд от 18 септември 1992 г., по дело Automes/Комисия, T-24/90, Recueil стр. II-2223, точки 77 и 85 - 87, и точка 13 от Съобщението). Тя дава приоритет на случаите, обхващащи въпроси от особено политическо, икономическо или правно значение за Общността. Решенията на Комисията са обвързващи в тяхната цялост спрямо тези, до които те са адресирани.

24. Следва, че Комисията е надлежният орган, който взема решения по въпроси от интерес на Общността.

25. Що се отнася до процедурата на член 177 от Договора, Masterfoods твърди, че, обратно на тази на член 173 от Договора, Съдът няма правомощие да установява факти и може да се произнесе само по правни въпроси като оставя на националния съд да реши делото като прилага заключението на Съда спрямо фактите, както са установени в националното производство.

26. Masterfoods твърди, че е налице съществена опасност, че при прилагането на решение, постановено от Съда по преюдициално запитване, национален съд, действащ като последна инстанция би могъл да постанови решение, което не съответства на решение на Комисията, ако последното бъде подкрепено от Първоинстанционния съд и евентуално при обжалване от Съда, или което не съответства на окончателното постановление на Първоинстанционния съд или Съда в положение, когато решението на Комисията не е било цялостно подкрепено. Нуждата да се избегнат несъвместими решения от този вид е елемент от задължението за сътрудничество между националните съдилища и институциите на Общността. Подобно сътрудничество е предназначено, по-специално, да гарантира приложението на принципа за правна сигурност (Решение по дело Delimitis, посочено по-горе, точка 47).

27. Както Masterfoods, така и френското правителство смятат, че нуждата да се избегнат противоречиви решения, се прилага също така спрямо сътрудничеството между националните съдилища и Първоинстанционния съд, който разглежда иск срещу решение на Комисията на първа инстанция. Според френското правителство, националните съдилища трябва да спрат производството, ако съществува опасност от конфликт между тяхното предстоящо решение и това на Първоинстанционния съд или на Съда, с други думи, ако съществува същински проблем на правна сигурност или на лоялно сътрудничество. Нуждата от спирането на производството изглежда дори по-ясно оправдана в случая, когато един национален съд постановява решение като последна инстанция.

28. Masterfoods прибавя, че националният съд може, като постанови уместно временно определение, да избегне всякаква несправедливост, причинена от забавянето, следващо от спиране на делото.

29. НВ и италианското правителство и правителството на Обединеното кралство като начало отбелязват, че националните съдилища и Комисията имат съвместна компетентност за прилагането на член 85, параграф 1 и член 86 от Договора (Решение по дело Delimitis, посочено по-горе, точки 44 и 45), и че тези членове произвеждат пряко действие в отношенията между частните лица (Решение от 30 януари 1974 г., по дело BRT, наречено „BRT I”, 127/73, Recueil стр. 51).

30. Според НВ, в делата по главното производство противоречието между Решение 98/531 и Решението на High Court противоречи на принципа за правната сигурност, както се тълкува от Съда в точка 47 от Решението по дело Delimitis, посочено по-горе. Това решение обаче не дава пряка насока относно начина да се избегне или доведе до минимум опасността от противоречащи си решения при обстоятелства, когато Комисията е отговорна за създаването на положение на несигурност в правен план като се е намесила по отношение на случай, който вече е предмет на производство пред националния съд.

31. НВ заявява, че е ясно от съдебната практика, че задължението за лоялно сътрудничество, може при подходящи обстоятелства, да накара един национален съд, при упражняването на неговата преценка, да спре своето производство (Решения по дело Delimitis и Automes/Комисия, посочено по-горе). Освен това, несъмнено националният съд е оправомощен да направи искане за преюдициално заключение в съответствие с член 177 от Договора (точка 32 от Съобщението).

32. С оглед факта, че Решение 98/531 е прието в нарушение на задължението за лоялно сътрудничество и факта, че решението сега е било спряно докато Първоинстанционният съд се произнесе по иска за отмяна, и предвид на принципа, че решението не обвързва препращащия съд, но най-малкото му предоставя съществено напътствие при постигането на решението (точка 20 от Съобщението), НВ смята, че спиране на производството пред Supreme Court не би била най-подходящата стъпка на действие. От друга страна спиране на производството пред Първоинстанционния съд до момента, когато Съдът постанови решението си по преюдициалното запитване, а Supreme Court е приложил това решение, би подпомогнало Първоинстанционния съд при вземането на решение относно иска за отмяна на НВ като се ползва от тълкуването на Съда на правните точки, произтичащи в двата спора по главното производство.

33. НВ прибавя, че решение на Комисията от една страна не обвързва национален съд по същия начин, както решение, постановено от Първоинстанционния съд или от Съда и от друга страна не може да лиши една страна от правото да изтъкне доводите си. Правото на достъп до правосъдие се закриля от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи от 4 ноември 1950 г. и се признава от конституциите на държавите-членки, с последицата, че той

може да се разглежда като основен принцип на правото на Общността (Решение от 15 май 1986 г., по дело Johnston, 222/84, Recueil стр. 1651, точка 18).

34. Според италианското правителство, задължението за сътрудничество, наложено от член 5 от Договора за ЕО (понастоящем член 10 ЕО) спрямо Комисията и националните съдилища не може да отиде толкова далеч, че да лиши последните от тяхната специфична и автономна компетентност.

35. То посочва в тази връзка, че ако Комисията започне производство по отношение на конкретен повод на нарушение на членове 85 и 86 от Договора, националният съд, сезиран със спор, отнасящ се до този случай, може, но не е длъжен, да спре производството пред него, докато чака изхода от действията на Комисията (Решение по дело BRT I, посочено по-горе, точка 21). Независимо че в настоящето дело производството, започнато от Комисията, завършва с решение, което правилно е наречено така по смисъла на член 3, параграф 1 от Регламент №17, това решение не е окончателно. То е било оспорено пред Първоинстанционния съд въз основа на член 173 от Договора, и което е по-важно, е било спряно въз основа на член 185 от Договора за ЕО.

36. Италианското правителство твърди, че националният съд трябва в своето решение да вземе предвид решението на Комисията, освен ако той възнамерява да оспори неговата действителност като потърси преюдициално заключение в съответствие с член 177 от Договора. Тази последна възможност обаче няма да бъде налична, когато страната, която оспорва решението е в позицията да го оспори в съответствие с член 173, алинея 4 от Договора и не е сторило това (Решение от 9 март 1994 г., по дело TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, Recueil стр. I-833). От друга страна, когато решението на Комисията е оспорено пред Първоинстанционния съд, националният съд, като алтернатива на търсенето на преюдициално заключение относно действителността, има правото, но не задължението, да спре производството пред него в очакване на решението на съдилищата на Общността.

37. Правителството на Обединеното кралство посочва, че в съответствие с член 189 от Договора за ЕО (понастоящем член 249 ЕО) решение на Комисията е задължително за неговия адресат и влиза сила на датата на неговата нотификация. Предполага се, че то е действително, освен ако бъде обявено за нищожно от Първоинстанционния съд или от Съда като следствие от производството в съответствие с член 173 или член 177 от Договора.

38. То също така твърди, че следва от общия принцип за правната сигурност и задължението за сътрудничество, предвидено в член 5 от Договора, че националните съдилища трябва да упражняват своите правомощия така, че да избегнат всякаква съществена опасност от противоречие, не само във връзка с решенията, които Комисията тепърва ще вземе, но също така по отношение на формално приети решения.

39. Тази опасност може да се избегне по няколко начина. Първо, ако националните съдилища смятат, че решението на Комисията е фактически неправилно, те могат да спрат производството и да поканят Комисията да преразгледа своето решение. Второ, те могат да отнесат въпроса за действителността на решението на Комисията до Съда в съответствие с член 177 от Договора. Трето, когато решението на Комисията е висящо пред Първоинстанционния съд, националният съд може да спре своето производство в очакване на решението. Националният съд трябва да спре производството, когато е налице опасност, че планираното от него решение може да влезе в противоречие със съществуващо или бъдещо решение на институция на Общността (Решение от 12 декември 1967 г., по дело *Brasserie de Haecht*, 23/67, *Recueil* стр. 525; Решение по дело *BRT I*, посочено по-горе; Решение по дело *Delimitis*, посочено по-горе и Решение от 15 декември 1994 г., по дело *GLG*, C-250/92, *Recueil* стр. I-5641). Четвърто, тъй като не всяка опасност от конфликт ще оправдае забавянето от страна на националните съдилища на тяхното производство, един национален съд трябва да оцени уместността на опасността от конфликт за разглежданото производство, когато той решава относно хода на действие, който трябва да се предприеме. В допълнение, ако той реши да спре производството, националният съд трябва да разгледа дали да предприеме временни мерки.

40. Комисията отбелязва, че главното производство се отнася до ситуация, когато решение на Комисията, което се основава на член 3, параграф 1 от Регламент №17 все още може да бъде отменено от Първоинстанционния съд. Това решение е акт на Общността. Компетентността да се произнесат по недействителността на такъв акт е запазена за съдилищата на Общността.

41. В подобна ситуация, за да се избегне опасността от противоречиви решения, националният съд трябва обичайно да спре своето производство докато се постанови окончателно решение относно иска за отмяна на решението на Комисията (Решение по дело *Delimitis*, посочено по-горе, точка 52).

42. Ако националният съд смята, че не може да чака, би могъл да сезира Съда с преюдициално запитване (Решение по дело *Delimitis*, посочено по-горе, точка 54). В такъв случай, национален съд, чието решение не подлежи на обжалване като *Supreme Court*, е задължен да сезира Съда с преюдициално запитване по силата на член 177 от Договора. От него обаче не се изисква да стори това незабавно, а може да изчака изхода от производството пред Първоинстанционния съд и всяко последващо обжалване и тогава да разгледа дали все още е възможно основателно съмнение.

43. Предвид на това, че целта на прикрепването на Първоинстанционния съд към Съда, първо, е подобряването на съдебната защита на индивидуалните интереси и, второ, да се запази качеството и ефективността на съдебния преглед в правния ред на Общността (Решение от 17 декември 1998 г., по дело *Baustahlgewebe/Комисия*, C-185/95 P, *Recueil* стр. I-8417, точка 41), Комисията се пита дали най-подходящият

ход не би било да се изчака окончателното решение по иска за отмяна на решението на Комисията.

44. По отношение на спирането на решението на Комисията, Комисията заявява, че ако Първоинстанционният съд и Съдът при обжалването подкрепят законността на решението, опасността от конфликт с решението на национален съд няма да бъде напълно отстранена, а просто отложена.

Съображения на Съда

45. Преди всичко принципите, които уреждат разделението на правомощията между Комисията и националните съдилища при прилагането на правилата на Общността относно конкуренцията, трябва да бъдат взети предвид.

46. Комисията, натоварена по силата на член 89, параграф 1 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 8, параграф 1 ЕО) със задачата да гарантира прилагането на принципите, установени в членове 85 и 86 от Договора, отговаря за определянето и изпълнението на насочването на политиката на Общността относно конкуренцията. Комисията трябва да приема, под контрола на Първоинстанционния съд и Съда, индивидуални решения в съответствие с действащите процедурни правилници и да приема регламенти за освобождаване. За да осъществява ефективно тази задача, която по необходимост обхваща сложни икономически оценки, тя е оправомощена да предоставя различни степени на приоритетност на жалбите, с които е сезирана (Решение по дело *Delimitis*, посочено по-горе, точка 44, и Решение от 4 март 1999 г., по дело *Ufex* и други/Комисия, C-119/97 P, *Recueil* стр. I-1341, точка 88).

47. Комисията има изключителна компетентност да приема решения за прилагане на член 85, параграф 3 от Договора по силата на член 9, параграф 1 от Регламент № 17 (Решение по дело *Delimitis*, посочено по-горе, точка 44). Тя споделя обаче компетентността да прилага член 85, параграф 1 и член 86 от Договора с националните съдилища (Решение по дело *Delimitis*, посочено по-горе, точка 45). Последните разпоредби пораждат пряко действие в отношенията между частните лица и създават преки права по отношение на засегнатите частни лица, които националните съдилища трябва да защитават (Решение по дело *BRT I*, посочено по-горе, точка 16). Националните съдилища по този начин продължават да имат компетентност да прилагат разпоредбите на член 85, параграф 1 и член 86 от Договора дори след като Комисията е започнала производство в приложение на членове 2, 3 или 6 от Регламент № 17 (Решение по дело *BRT I*, посочено по-горе, точки 17 - 20).

48. Независимо от разделението на правомощията, и за да се изпълни ролята, която Ж е приписана по силата на Договора, Комисията не може да бъде обвързана от решение, постановено от национален съд в приложение на член 85, параграф 1 и член 86 от Договора. Комисията следователно е оправомощена да приема по всяко време индивидуални решения в съответствие с членове 85 и 86 от Договора, дори

когато едно споразумение или практика вече са били предмет на решение от страна на национален съд и решението, предвидено от Комисията, противоречи на решението на този национален съд.

49. Също така е ясно от съдебната практика на Съда, че задължението на държавите-членки в съответствие с член 5 от Договора за ЕО, да предприемат всички подходящи мерки, независимо дали общи или конкретни, за да гарантират изпълнението на задълженията, произтичащи от правото на Общността и да се въздържат от всякаква мярка, която би могла да застраши постигането на целите на Договора, е задължително за всички органи на държавите-членки, включително, по въпроси от тяхната компетентност, за съдилищата (виж в този смисъл Решение от 17 декември 1998 г., по дело IP, C-2/97, Recueil стр. I-8597, точка 26).

50. По силата на член 189, алинея 4 от Договора, всяко решение, прието от Комисията в изпълнение на член 85, параграф 1, член 85, параграф 3 или член 86 от Договора, трябва да бъде задължително в своята цялост спрямо тези, до които то е адресирано.

51. Съдът поддържа, в точка 47 от Решение по дело Delimitis, че за да не се наруши общия принцип за правната сигурност, националните съдилища трябва, когато се произнасят във връзка със споразумения или практики, които могат впоследствие да бъдат предмет на решение на Комисията, да избягват произнасянето на решения, които биха били противоречали на решение, планирано от Комисията в изпълнение на член 85, параграф 1 и член 86 и член 85, параграф 3 от Договора.

52. Още по-важно е, че когато националните съдилища се произнасят относно споразумения или практики, които вече са предмет на решение на Комисията, те не могат да вземат решения, които противоречат на това на Комисията, дори ако решението на последните противоречи на решение, постановено от национален съд на първа инстанция.

53. В тази връзка, фактът, че председателят на Първоинстанционния съд спира прилагането на Решение 98/531 докато Първоинстанционният съд постанови решение, с което се прекратява производството пред него, е без значение. По принцип се предполага, че актовете на институциите на Общността са законни докато не бъдат отменени или оттеглени (Решение от 15 юни 1994 г., по дело Комисия/BASF и други, C-137/92 P Recueil стр. I-2555, точка 48). Решението на съдията по обезпечителното производство за спиране на изпълнението на оспорвания акт по силата на член 185 от Договора, има само временно действие. Това не трябва да накърнява разглежданите въпроси от законов или фактически характер или да неутрализира предварително последиците на съдебното решение, което впоследствие трябва да се постанови в главното производство (Определение от 19 юли 1995 г., по дело Комисия/Atlantic Container Line и други, C-149/95 P(R), Recueil стр. I-2165, точка 22).

54. Освен това, ако национален съд има съмнения относно действителността или тълкуването на акт на институция на Общността, той може или трябва, в съответствие с член 177, алинеи 2 и 3 от Договора, да постави преюдициален въпрос на Съда.

55. Ако, както в делата по главното производство, адресатът на едно решение на Комисията, в рамките на периода, предписан от член 173, алинея 5 от Договора, е завел иск за отмяна на това решение съобразно с този член, националният съд трябва да реши дали да спре производството до постановяването на окончателно решение по иска за отмяна, или за да се постави преюдициален въпрос на Съда.

56. Трябва да се има предвид в тази връзка, че прилагането на правилата на Общността относно конкуренцията, се основава на задължение за лоялно сътрудничество между националните съдилища, от една страна, и Комисията и съдилищата на Общността, от друга страна, в чийто контекст всеки действа въз основа на ролята, която му се предоставя от Договора.

57. Когато изходът на спора пред националния съд зависи от действителността на решението на Комисията, следва от задължението за лоялно сътрудничество, че националният съд трябва, за да избегне постановяването на решение, което противоречи на това на Комисията, да спре своето производство в очакване на окончателно решение по иска за отмяна от страна на съдилищата на Общността, освен ако той смята, че при обстоятелствата по делото, се разрешава поставяне на преюдициален въпрос на Съда относно действителността на решението на Комисията.

58. Ако един национален съд спре производството, върху него лежи задължението да разгледа дали е необходимо да разпорежи временни мерки, за да защити интересите на страните в очакване на окончателното решение.

59. В настоящето дело от определението за препращане става ясно, че запазването в сила на постоянното предписание, предоставено от High Court, с което се ограничава възможността на Masterfoods да убеждава търговците на дребно да съхраняват своите продукти във фризери, които принадлежат на НВ, зависи от действителността на Решение 98/531. Следователно от задължението за лоялно сътрудничество следва, че националният съд трябва да спре производството в очакване на окончателното решение по иска за отмяна от съдилищата на Общността, освен ако той смята, че в обстоятелствата по делото, се разрешава поставяне на преюдициален въпрос на Съда относно действителността на решението на Комисията.

60. Следователно на първия въпрос трябва да се отговори, че когато национален съд се произнася по споразумение или практика, чиято съвместимост с член 85, параграф 1 и член 86 от Договора вече е предмет на решение на Комисията, той не може да вземе решение, което да противоречи на това на Комисията, дори ако последното решение противоречи на решение, постановено от национален съд на

първа инстанция. Ако адресатът на решението на Комисията, в рамките на срока, предвиден в член 173, алинея 5 от Договора, е завел иск за отмяна срещу това решение, националният съд трябва да реши дали да спре производството в очакване на окончателното решение по този иск за отмяна, или за да постави преюдициален въпрос на Съда.

По втори и трети въпрос

61. Втори и трети въпрос се поставят единствено, в случай че се отговори отрицателно на първи въпрос. В светлината на отговора на първи въпрос, няма нужда да се отговаря на другите въпроси.

По съдебните разноски

62. Разходите, направени от френското, италианското, шведското правителство и правителството на Обединеното кралство и от Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Supreme Court с Определение от 16 юни 1998 г., реши:

Когато национален съд се произнася по споразумение или практика, чиято съвместимост с член 85, параграф 1 и член 86 от Договора (понастоящем член 81, параграф 1 ЕО и член 82 ЕО) вече е предмет на решение на Комисията, той не може да вземе решение, което да противоречи на това на Комисията, дори ако последното решение противоречи на решение, постановено от национален съд на първа инстанция. Ако адресатът на решението на Комисията, в рамките на срока, предвиден в член 173, алинея 5 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 230, алинея 5 ЕО), е завел иск за отмяна срещу това решение, националният съд трябва да реши дали да спре производството в очакване на окончателното решение по този иск за отмяна, или за да постави преюдициален въпрос на Съда.